

MEGKÖTÖM MAGAMAT

MEGKÖTÖM MAGAMAT ISTEN KÖTELÉVEL,
MEGTÖLTÖM SZÍVEMET ORSZÁG IGÉJÉVEL,
SZABADSÁGOM, URAM, NÉKED VISSZAADOM,
CSAK A SZERETETRE FORMÁLD ÁT TUDATOM!

MAGAMAT MEGKÖTNI GYENGE VAGYOK, URAM,
SEGÍTŐ KÉZ NÉLKÜL NEHÉZ JÁRNOM UTAM.
ATYÁM ERŐSÍTSD MEG TESTVÉRED A HITBEN,
ÉLETEM PÉLDÁZZA: SZERETET AZ ISTEN.

MEGKÖTÖM MAGAMAT BARÁTI KÖTÉLLEL,
TESTVÉRI KÖZÖSSÉG TARTÓ EREJÉVEL.
TESTVÉR, HA ELOLDNÁM KETTŐS KÖTELÉKEM,
SZEMBESÍTS MAGAMMAL, LÉGY FELELŐS
ÉRTEM!

(BENYHE JÁNOSNÉ - 1972)

BULÁNYI GYÖRGY A MÁSODIK NEMZEDÉK TEOLÓGIAI TUDATA

A KIO után 25 évvel egy fordítás látott napvilágot: Herbst könyve, Az igazi Jézus. Kocsi Gyuri szerint Herbst sarlatán. Nem jegyzik a teológiai tőzsdén. A Kirche Intern cikkírója szerint beletartozik a "régikalapok új csomagolásban" sorozatba. Nem tudom megítélni, mennyire járatos a szövegkritika tudományában. Ha járatos volna is, Reimarus és Renan óta alighanem százán is akadtak, akik az evangélisták számlájára írták Jézus istenfiúságát. Ami istenfiúságra utal, az az evangélista meg a redaktor műve; ami nem utal arra, az az eredeti, a jézusi szöveg.

Mást vártam KIO-überelés címén. Nem egy csak-ember és politikai alkalmatlanság miatt lelécelő Jézust. Én egy nemcsak ember és politikai alkalmatlansága ellenére sem lelécelő, hanem a Golgotán kiszenvető Jézust mutattam be. Messzemenően belekapcsolódva az egyetemes keresztény hagyományba. Herbst fordítója egy racionalista hagyományba kapcsolódik, nem Areios hagyományába, mert Areios úgy gondolta, hogy Jézus

XXVII. évfolyam 8. szám 2020. augusztus

Bulányi Gy.: A második nemzedék	4476
Bulányi Gy.: Értheti-e...?	4478
Király I.: „Én is úgy akarom”	4480
Farkas I.: Újságcsomagolás	4481
Sipos Gy.: Aki él és szeret	4484
Vinczéné G. G.: Ha majd a karanténból...	4487
Merza J.: Ami megtartja az embert	4489
Turiák I.: „Éheztem és enni adtatok”	4492
Kovács L.: Mentsetek meg Világfalvát!	4495
Faragó F.: Szükségszerű-e...?	4502
Habos L.: Tükör előtt	4503

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetünkért,
mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»
Elérhetőség: koinonia.tarsak@gmail.com

kiszenvető a Golgotán. Herbst nem übereli a KIO-t. Az übereli, aki továbbsegít minket az Úton. Megérteni Jézust, aki belátja alkalmatlanságát s nyugalomba vonul - ez nem segít előre. Nagyon nagy kár, hogy Gromonnak nem sikerült, ami Matyinak és Kocsinak sikerült: néhány évet tanulni nyugati egyetemen.

Mit fog asztalra tenni Matyi és Gyuri? Matyi habilitációs dolgozata biztosan nem KIO-überelés, bár a Bokor jövője szempontjából sokkal pozitívabb munka, mint Herbst lefordítása. Matyi el akarja varrni a szakadást, amit a KIO létrehozott a Bokor és a hierarchia között. Nem jelentéktelen szándék. S szándék talán nem is vesz igénybe megengedhetetlen eszközöket.

Mi várható Kocsi Gyuritól? Megvan a véleménye két társáról: sarlatánokat nem a Bokornak kell propagálnia - az egyikről; habilitációs dolgozatot írhatni mindig egyházpolitikai kérdés is - a másikról. De mi telik Gyuritól, magától? Elhiszem neki, hogy témájában többet tud, mint azok, akiknél doktorál. De mit fog letenni az asztalra? Olvasható! Tudatunkat formálót!

Gromon 44, Kocsi 40, Matyi 39 éves. a második nemzedék - így számítom - 1940 és 1969 között született, tehát ma 26 - 55 éves. A fenti három testvér e nemzedék közepét alkotja. De van már harmadik

nemzedék is, amelyik 1969 után született. Ha jól tudom, egyetlen sincs köztük, aki teológiát tanulna. Az innsbrucki magyar fiatalokkal kapcsolatot kellene tartani. Sajnálatos, hogy a hazai teológus nemzedékből nem jelentkezik senki. Veszprémben Tsön nyitva tartja a szemét. De ki tartja nyitva a maga szemét Budapesten, Esztergomban, Szegeden, Miskolcon, Gyulaféhevárott? Erre is gondolnunk kellene. Létre kellene hozni egy teológusokból álló közösséget is!

Ha bármit kötelezőnek állítunk, egységet veszélyeztetünk. Ha semmit sem állítunk kötelezőnek, nem teremtünk egységet, melyet veszélyeztethetnénk. Kötelezőnek gondoljuk mindannyian a jézusi szeretetfogalom elfogadását s életünknek e fogalom szerinti alakítását anélkül, hogy "illemszabályok" megfogalmazásán túlmennénk. Kötelezőnek gondoljuk ebből folyóan egyfelől a bűnbánattartást, a bocsánatot kérést, másfelől a testvéri feddést, ha tudomásunkra jut, hogy magatartásával valamelyikünk szembe került a közös nevezőnknek gondolt fenti szeretetfogalommal, és ezt a magatartást nem követi bűnbánattartás. (Bár ezt gondoljuk, a mondottakat nem igen gyakoroljuk; inkább a szabadságra hivatkozva: nem tartunk bűnbánatot, nem kérünk bocsánatot, s nem alkalmazzuk a testvéri feddést.)

Amit gondolunk, az úgy alakult ki, hogy többek akarunk lenni, mint a "vasárnapi keresztények", s természetesnek tekintettük, hogy a "vasárnapi keresztények" teljesítése ránk nézve is kötelezőek, s amellet mi még többre is kötelezzük magunkat a fenti jézusi szeretetfogalom következtében. A későbbiek során viszont úgy alakultak dolgaink, hogy elhagytuk életünkben a vasárnapi keresztények nem egy teljesítményét, pl. a vasárnapi szentmisét, az egyházi hozzájárulás fizetését, s e vasárnapi keresztények esetleges egyéb gyakorlatait is: szentségeket (pl. gyónás), szentelményeket (pl. hamvazkodás) egyaránt. Jelen pillanatban a Bokorban semmi más nem kötelező, mint megjelenni négy hetenként a közösség találkozóján, s arra készülni a megadott házi feladat elolvasásával. Ha valaki nem jön el, nem készül, akkor úgy érzi, ki kell mentenie magát. Ha ez (is) elmarad, akkor érezzük úgy, hogy világvége van.

Azt kérdelem, hogy jól van-e ez így? A vasárnapi szentmisét nem akarom leváltani a közösségi szentmisére. Meg sem tudnánk valósítani, de nem is akarom, mert ezzel elindulnánk a felekezetté válás útján, amit nem akarok. De csupán négy hetenként találkozni, ezt csak olyanok engedhetik meg maguknak, akik az általuk vezetettekkel legalább hetenként találkoznak - olykor akárcsak az ugyanott szentmisét hallgatás, az egymást éppen csak pár szóval megszólítás jegyében is. Az elkötelezettek találkozója lehet négy hetenként, mert ez olyasfajta zsinatolás, de nem kahal, azaz nem az, ami a résztvevők számára a közösséghez

tartozás tudatát, benyomását, élményét kelti. De ahogy a hetenkénti szentmisehallgatás nem nevel tanítvánnyá, ugyanúgy a négyhetenkénti csoportba járás sem. A negyvenes évek első hulláma, a 60-as évek végének második hulláma nem egymást négyhetenként látó személyek "buzgólkodásából" született meg. A "zsinatolás" lehet akár nyolc hetenként is, negyedévenként is, sőt negyed századokként is. Akiknek olyasfélét akarunk nyújtani, mint Jézus a Tizenkettőnek, azoknak sűrű együttlétet kell biztosítanunk. Ha erre a válasz az volna, hogy ki ér erre rá, akkor kettőt tehetünk. Az egyik: bocsánatot kérünk a hierarchiától a Lelkipásztori Marketing megállapítása miatt: a liturgikus szolgáltató vállalat csak saját temetési menetét asszisztálja. Bocsánatot kérünk, mert beláttuk, hogy valóban kétféle keresztény van: az egyik, amelyik mégél a vallási szolgáltatásokból (ez - a pap); s a másik, amelyik jövedelme fél százalékával megvásárolja ezeket a szolgáltatásokat, s valami másból él meg (ez - a kedves hívek). S mind a kettő várja a mennyből az üdvösséget, s a zsinórpadlásról leeresztett Isten Országát (Lásd: Jelenések könyve). S a másik, amit tehetünk? Olyan életformát választunk, amelyben ráérünk Istenre is, egymásra is, s az Istenhez elvezetendő embertársaink millióira is. Ez pedig a teljes élet és vagyonközösség életformája, amelyben 15 anyuka egyenként nem megy piacra krumpliért, nem hámozza, nem főzi, nem szolgálja fel, nem mosogatja el, mert az egész műveletet esetleg egyetlen anyuka vagy apuka is elvégzi - számolatlan energiákat szabadítva fel vele a mondott célra.

Erre persze mondható, hogy az ilyesmire csak felelőtlen tizenévesek vállalkozhatnak, nem pedig gyermekek és unokák sorsába kötött második és első nemzedékbeliek. Ez viszont igaz lehet. Mert 50 ill. 30 évvel ezelőtt is tizenévesek felelőtlenkedéséből született meg az első és a második hullám.

Az sem világos számomra, hogy jól van-e, hogy csak a szegények javára adakozunk, s magunknak, a Bokornak nem adakozunk. E magunknak semmit sem adásnak az a következménye, hogy az üldöztetés korának vége után hat esztendővel, tehát ma, kizárólag lakásaink állnak rendelkezésünkre. Meg tudunk-e egyezni olyan feladatokban, amelyekhez szükséges lakásunkon túli infrastruktúra is? Vannak-e ilyen feladataink egyáltalán? A Bokor papjainak megvan a maguk plébániai infrastruktúrája. Akinek közülük nincs ilyesmije, azok megoldják feladataikat lakásukon. Talán Ko. Laci az egyetlen, akinek a lakása kicsi a feladataihoz képest. A nem-papok pedig elférnek közösségükkel, közösségeikkel továbbra is saját lakásukban. Nem is születik meg ennek folytán a Bokorban az a teremtő érzés, hogy itt valamit meg kell oldani. Egyetlen munkacsoportról tudok, amely kéthetenkénti sűrűséggel találkozik (BOCS), s meg is

találta hozzá a helyet, ahogy az Alba Kör s a HELL is megoldja a maga találkozási hely gondját. Nincsenek igénybejelentések: nekem, nekünk feltétlenül szükségünk volna egy helysége, ezért meg ezért! Több mindent mondhatnék, hogy mi mindenre volna jó egy központi helyen levő akárcsak pinceszobácska is. De amíg nem dübörög az igény, hogy adjuk össze jövedelmünk valaminő százalékát, hogy legyen ezünk vagy azunk, bizony nem állok elő semmiféle ötlettel, inkább azzal foglalkozom, amit ilyesfajta infrastruktúra nélkül is meg tudok oldani.

Ha viszont a fentiekben megpendített mindkét problémaköteg nem pótcselekvésnek, hanem csupán pót és felesleges agyjáratásnak tűnnék, akkor viszont megkérdezem, hogy a Bokor a teremtett világból való-e, vagy valahonnan egészen máshonnan való. Ha a teremtett világból való, akkor érvényesek a Bokor tagjaira is azok a törvényszerűségek, amelyek az emberiség Bokron kívül található példányaira érvényesek. Röviden: vannak célkitűzései, s ezekre pénzt és időt kell áldoznia, különben elhalnak ezek a célkitűzések. Ha tehát a mondott nemes valutákkal nem rendelkezünk, elhalnak célkitűzéseink, s azok néhai birtokosa, a Bokor maga is elhal. Van talán, aki úgy gondolja, hogy éppen ebben áll a Bokor soron következő feladata, s ez határozza meg pénzt és időt áldozásának mértékét. Múlthatatlanul szükségesnek gondolom, hogy a tüdő és a máj külön választódjék. Mind a kettő kiváló lehet, de csak biztos és egyértelmű funkcióval. Világosan kellene látnunk, vannak-e még a Bokornak olyan tagjai, akik családi, munkahelyi, kisközösségi feladataikon túl idő és pénz valutában valamit hajlandók letenni egy "BOKOR" nevű többes számú létezőnek asztalára. Akik e célra ilyesfajta valutákkal nem rendelkeznek, vagy nem óhajtanak rendelkezni, azok lehetnek igen kiváló emberek, esetleg sokkal kiválóbbak, mint azok, akik e célra fenntartanak ily valutákat. Csak meg kell kérdezni a Bokor elérhető tagjait, hogy melyik kategóriába tartoznak, s mit jegyeznek: semmit vagy mennyit?

Óbudavár, 1995. július 20-án

BULÁNYI GYÖRGY

ÉRTHETI-E KÖZÖNSÉGES KERESZTÉNY?

EGY MAGYARORSZÁGI ÚJSZÖVETSÉGES MEGGONDOLÁSAI

Herbert Haag tanulmányt írt a Theologische Quartalschrift c. folyóiratban. Ennek fordítása olvasható a Koinónia múlt havi számában: Beszéd az üdvösségről. Haag végkövetkeztetései:

/1/ Az "üdvösség" szó burokszóvá lett. Ezért a teológia és az egyházi igehirdetés nyelvéből számítani kell az üdvösség meghatározás nélküli használatát. Nem hivatkozhatik a Bibliára. Aki szájára veszi az "üdvösség" szót, annak mindenképpen meg kell világítania, hogy mit ért rajta. Érvényes ez az üdvút, üdvtörténet, Isten üdvakarata, üdvszükségképpeniség stb. fogalmakra is.

/2/ Az "üdvösség" meghatározása szempontjából nem sokat segít a hivatkozás az Isten Országára. Aki kapcsolatba hozza az "üdvösséget" az "Isten Országával" vagy azonosítja a kettőt, ismeretlent magyaráz ismeretlennel. Az "Isten Országa" meghatározását illetően ugyanis a szakemberek semmiképpen sem értenek egyet. (Ugyanez érvényes az "üdvösség" és a "megváltás" azonosítására is, mert a "megváltásról" sincs meggyőző meghatározás.)

/3/ Ezenfelül a modern emberek nyelvérzéke számára elavulttá lettek az olyan fogalmak, mint "üdvösség" és "Isten Országa". Semmit sem lehet róluk elképzelni. Ráadásul az, amit a palesztinai zsidóság "isten Országának" gondolt, sohasem valósult meg; s az, amit Jézus gondolt "Isten Országának", sohasem fog megvalósulni, s egyáltalán meg sem valósulhat.

Szabadjon ezt a "hattyúdalomat" a ThQ-ben egy kéréssel befejezmem: Nem tudnának-e a szakteológusok, s nem kellene-e is nekik, egy kicsit jobban igyekezniük, hogy olyan nyelven beszéljenek, amelyet az "egyszerű" teológus, sőt talán még a "közönséges" keresztény is megért? Ez esetben könnyebben esnék neki gyógyulást (Heilung) keresni ott, ahol nem pénz ellenében kapja azt /Iz 55,1sköv/.

Idáig Haag. Sajnos, nem vagyok a ThQ olvasója. A szöveget fénymásolatban kaptam Tübingában tanuló Kocsi György barátomtól, kinek H. Haag atyai barátja. A fénymásolat szabadon maradt helyét kézírásával kitöltötte:

"Légy szíves ezt a 3. pontot támadd meg, ha tudod. A zsidók elszámították magukat Babilonnal szemben - Jeremiás ellenére és javaslatára. Utána jött az Isten országának restaurációs gondolata, majd miután már országuk sem volt, jött a túlvilági ország... Ezek tények. Nem ártana az apokaliptika tanulmányozása - főleg az, hogy milyen történelmi események váltották ki."

Az alábbiakban Kocsi György kérésének igyekszem eleget tenni. A Magyar Értelmező Kéziszótár nem állítja az "üdvösség" szavunkról, hogy az régi, régies vagy elavult volna. Vallási, az egyházi étellel kapcsolatos szónak mondja, tartalmát is meghatározza: "Keresztény hit szerint: a halál utáni boldog örök élet". Van tréfás használata is: nem elég az üdvösséghez. Rövidebb alakja, az "üdv" pedig már az ómagyarban része lett "egyház" szavunknak /üd, id, egy + ház/, s él ma is az üde, üdülő, üdítő köznyelvi szavainkban. /Megkeresztelkedése után a magyar nép két finnugor töből alkotott szóval jelölte meg a maga számára az "ekklésia" mivoltát: egy ház, melynek rendeltetése,